

I

21 iunie 1970, undeva lângă Braşov

În lumina lumânărilor aprinse, nouă maeştrii masoni, înveşmântaţi în ținută rituală, în costume negre, cu cămăşi albe şi cravate negre, purtând şorţurile din piele albă de miel, brodate cu auriu şi albastru, colane potrivite gradului fiecăruia şi mănuşi albe de piele, se întâlneau pentru ultima dată într-o ținută rituală.

Era solstiţiul de vară, sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul, momentul istoric al închiderii fiecărui an masonic. Plutea în aer o emoţie de nedescris, într-o linişte care parcă urla. În afara a doi dintre ei, tineri de până-n 30 de ani, toţi erau în vârstă. Feţele lor erau deopotrivă triste şi grave. Fiecare şi-a luat tăcut locul său în templu, pregătindu-se pentru lucrările lojii, iar lumina lumânărilor îi învăluia caldă, vrând parcă să-i mângâie...

Cei şapte în vârstă erau toţi veterani ai celui de-al Doilea Război Mondial şi ultimii maeştrii masoni activi din România comunistă. Fraţii lor fie plecaseră din ţară, odată cu instaurarea comunismului şi-a negurilor zorilor sale, fie intraseră în adormire, majoritatea căzând victime ale “reeducării” comuniste. Fraţilor uniţi în acea seară nu le-a fost uşor să-şi păstreze marea lor taină într-o ţară unde Securitatea era stăpâna absolută a vieţilor tuturor, unde masoneria fusese declarată ilegală, iar masonii duşmani ai poporului.

În acest univers opresiv, mulţi fraţi fuseseră arestaţi, închişi, torturaţi şi, în cele din urmă, omorâţi în inchisorile comuniste. Puţini reuşiseră să scape evadând în Occident. Şi mai puţini îşi păstraseră taina, închizând-o în sufletele lor pentru totdeauna.

Între toţi masonii vechii României, doar ei reuşiseră să păstreze aprinse luminile atât de mult în timp. Cei şapte bătrâni se cunoşteau din Bucureştiul vechi şi-au fost iniţiaţi în misterele Artei Regale la o vârstă fragedă raportat la vremurile de astăzi. Erau intelectuali valoroşi, formaţi în România interbelică, medici, profesori, ingineri, chiar şi preoţi însă nu s-ar fi spus asta judecând după locurile şi ocupaţiile din care îşi câştigau existenţa în România comunistă.

Umiliți, după ispășirea unor grei ani de pușcarie politică și “reeducare” pentru singura vină că erau masoni, că aveau “dosare cu origine nesănătoasă” sau că avuseseră funcții sau profesii care nu cadrau cu nenorocita gândire comunistă a acelor ani, erau nevoiți să-și câștige existența pentru ei și familiile lor ca muncitori necalificați în industria comunistă emergentă, ca vânzători la piață, ca funcționari în câte-o Intreprindere Agricolă de Stat sau muncind în agricultură la câte-o Cooperativă Agricolă de Producție. Viețile tuturor fuseseră total, dramatic, iremediabil schimbate de către comunism și nimic nu mai rămăsese din visele tinereții lor... într-un fel toți erau umbrele a ceea ce ar fi trebuit să fie într-o lume normală... dar nu trăiau într-o lume normală.

S-a făcut liniște în templu și s-a auzit, ca de-atâtea sute de alte ori, prima lovitură de ciocan...

Cu toate privațiunile, părea de necrezut chiar și pentru ei, că reușiseră să țină aprinse luminile masoneriei române o perioadă atât de lungă, ba mai mult, să facă și două inițieri. În tot acest timp nu vorbiseră cu nimeni despre asta. Era taina lor și poate că era singurul lucru care-i ținea în viață, legându-i cumva de lumea pierdută.

Se întâlneau acum cu o emoție aproape de nestăpânit. În liniștea serii și-au început obișnuitul ritual. Venerabilul Lojii era un fost ofițer din jandarmeria României interbelice, veteran de război, un bărbat trecut de 60 de ani, cu părul grizonant și-atent aranjat, o frunte largă, prelungită c-o chelie impozantă, o mustață îngrijită subțindu-se spre colțurile gurii, tăiată încă după moda interbelică, și-o figură sculpturală pe care n-o puteai uita. Conducea și astăzi lucrările lojii cu demnitatea cu care l-a impregnat trecutul său de ofițer și înțelegea foarte bine valoarea simbolică a momentului. A tras aer adânc în piept și-a dat prima lovitură de ciocan... sunetul lemnului pe lemn a reverberat sec în spațiul sacru al templului lor...

-Frate Prim Supraveghetor, esti francmason?, începu ca de fiecare dată Venerabilul, știind că fiecare propoziție sau frază din ritual, atât de familiară tuturor, era spusă atunci pentru ultima dată.

-Toti frații mă recunosc ca atare, Venerabile Maestru!

-Frate Prim Supraveghetor, templul este acoperit?

-Venerabile Maestru, templul este acoperit!

Și rând pe rând replicile ritualului curgeau cu gravitate și cu o mare și nedisimulată emoție.

-Fraților, nu mai suntem în lumea profană!, spuse grav Venerabilul, privindu-i în ochi.

Toți erau conștienți că aud și văd acest lucru pentru ultima dată. Fuseseră aprinse luminile și acesta era momentul culminant al ritualului, punctul de la care inimile lor se deschideau la unison în ținuta rituală în grad de ucenic, în afara lumii profane, într-un alt nivel al conștiinței. Lumânările ardeau pe mesele Venerabilului și pe ale Primului și celui de-al Doilea Supraveghetor precum și pe cele trei colonete din centrul templului, care mărgineau pavajul caroiat deasupra centrului căruia se afla firul cu plumb.

-Iubiți frați, după cum știți, aceasta este ultima ținută rituală a Vechii și Respectabilei Loji “Arca Română” și ultima ținută desfășurată în acest templu, ultimul spațiu sacru al Masoneriei Universale în România de astăzi. Se încheie astăzi anul masonic, ca în fiecare an de Sfântul Ioan de Vară, în ziua Sfântului Ioan Botezătorul. De astăzi ziua începe să se micșoreze și noaptea s-o cuprindă. Ne întâlnim astăzi aici ultimii nouă maeștrii masoni activi în această țară, ultimii care pot face această Lojă justă și perfectă. Știți bine că istoria Lojii noastre este lungă. Înființată în anul Luminii 5749 și având ca prim Venerabil pe preotul Ioan Dumitrescu, Loja noastră a fost una dintre cele care alcătuiau pentagrama “Lumina României”, marele proiect masonic al Maestrului Anton Maria del Chiaro. Marele Arhitect al Universului a ales ca Loja noastră să fie purtătoarea tainei din vechime. Ea ne-a ales pe noi iară nu noi pe ea!... De aceea și responsabilitatea noastră este imensă. Prin strădania noastră și cu ajutor divin am reușit să ținem luminile aprinse cât de mult am putut, cu toate riscurile pe care le cunoașteți, protejând taina noastră pentru un viitor în care România va putea să înțeleagă importanța misiunii noastre pentru viitor...

O pauză lungă a marcat discursul Venerabilului Maestru. Apoi a băut o gură de apă, și-a înfrânt emoția și a privit lung spre centrul templului.

-Iubiți frați, riscul continuării lucrărilor noastre este prea mare. Oricare dintre noi poate dispărea oricând, fie prin moarte, fie arestat și torturat. Mai puțin frații noștrii mult mai tineri, suntem toți prea în vârstă și echilibrul lojii oricum s-ar fi stricat în viitorul apropiat. Știți bine că suntem urmăriți, că ne sunt ascultate telefoanele, că fiecare are “umbra” lui la locul său de muncă... nu putem continua lucrările noastre pentru a nu pune în pericol taina noastră dar și siguranța familiilor noastre. Suntem toți oameni de onoare și ne-am dovedit asta în atâția ani. Ca ultim Venerabil în scaun al acestei loji, cu mare durere anunț astăzi, de ziua Sfântului Ioan Botezătorul, în anul Luminii 6070, hotărârea noastră de a intra în adormire ca masoni regulari și de a pune în adormire Respectabila Lojă “Arca Română”. Vom duce fiecare taina noastră și istoria noastră în mormânt. Fie ca Marele Arhitect al Universului să protejeze acest templu sacru și tainele pe care astăzi le sigilăm aici! Fie ca acestea să fie descoperite și împlinite de alesul său! Am zis! În încheierea lucrărilor noastre de astăzi, dorește cineva să mai spună câteva cuvinte?

O mâna se ridică în templu.

-Poftim frate Prim Supraveghetor!

-Venerabile Maestru și iubiți frați, sunt mult prea emoționat și îndurerat pentru ce făptuim noi astăzi aici, dar e limpede că aceasta este singura soluție, spuse cu vocea sa blândă și marcată de emoție părintele Nicolae Vlas. Nu ne-a fost ușor, dar am reușit. Nu suntem învinși, ci invingători! Așa trebuie să gândim. Iar Marele Arhitect va rândui totul ca eforturile noastre să nu fi fost în zadar. Dumnezeu, Marele Arhitect al Universului, să vă Binecuvânteze cu Slava și Lumina Lui! Sus inimile fraților!, încheie părintele.

-Sus inimile!, spuse și Venerabilul. Și mulțumesc frate Nicolae! Mulțumesc tuturor! Fraților, Planșa de Arhitectură a Ținutei noastre de astăzi este ultima a acestei Loji. Frate Secretar, consemnează, te rog, hotărârea noastră, încheie bătrânul colonel.

Cu emoție și mână tremurândă, Secretarul lojii, fratele Alecu Bratu, fost profesor de filosofie la Universitatea din București, lucrând ca gestionar la o magazie a Întreprinderii de Autocamioane “Steagul

Roșu” din Brașov, prin “bunăvoința” comuniștilor și securiștilor vremii, a notat, cu scrisul său elegant, hotărârea celor nouă.

-Să votăm fraților... și ca la un semn toți au votat...

O liniște grea s-a lăsat în templu și-apoi s-au auzit obișnuitele lovituri de ciocan.

-Frate Prim Supraveghetor, la ce oră își încheie Loja lucrările?

-La miezul nopții, Venerabile Maestru!, răspunse părintele Nicolae cu vocea sa gravă.

-Ce oră este acum, frate Prim Supraveghetor?

-Este exact miezul nopții, Venerabile Maestru!

-Fraților, este ora să închidem lucrările Respectabilei Loji “Arca Română”! Înainte însă, vă rog să ținem un moment de reculegere pentru frații care s-au mutat la Orientul Etern, care au suferit sau încă suferă în închisori, care se chinuie în pribegie și care s-au jertfit pentru idealurile masonice.

Cei nouă maeștrii s-au ridicat de la locurile lor și au ținut un moment solemn de reculegere pentru frații lor trecuți la Orientul Etern, locul simbolic, Loja simbolică în care trec masonii odată cu moartea lor fizică. După câteva minute, Maestrul de Ceremonii, fratele Romulus Murgu, fost ofițer de cavalerie, acum lăcătuș mecanic într-o întreprindere de stat, a trecut pe la fiecare dintre ei pentru a-și pune semnăturile pe Planșa de Arhitectură a Ținutei. Rând pe rând, fiecare a semnat... și toți aveau licăriri de lacrimi în ochi.

-Fraților, să facem Lanțul de Unire!

Imediat și-au scos toți mănușile albe și s-au prins de mâini în jurul pavajului caroiat și al colonetelor cu lumânări aprinse. Momentul era unul de mare încărcătură simbolică.

-Să încheiem lucrările noastre în pace și armonie. Fie ca taina noastră să fie păstrată în acest spațiu sacru cu sfințenie, până când Marele Arhitect al Universului va hotărî, în marea sa înțelepciune, cine și când va fi cel care va descoperi taina și va împlini profeția.

-Așa să fie! au strigat într-un singur glas cei nouă.

-Fraților, jurați să păstrați această taină și secretul lucrărilor noastre de astăzi și din totdeauna, Întru Gloria Marelui Arhitect al Universului?

-Jurăm!, și, ca la un semn, și-au desprins mâinile în liniștea mormântală a templului, desfăcând ultimul lor Lanț de Unire.

Încet, parcă șovăind, s-au îndreptat spre intrarea în Templu, spre Sala Pașilor Pierduți, pentru a-și schimba hainele pentru ținută, Regalia cum spuneau ei, cu cele de lucru. Hotărâseră să lase Templul ca și când ar fi urmat să fie folosit a doua zi, însă existența sa acolo trebuia păstrată în taină și orice indiciu despre acesta trebuia șters. Chiar în acea noapte trebuiau să-și termine lucrările, atât cele speculative, tocmai încheiate, cât și cele operative care, odată cu sigilarea templului, urmau să sigileze și o parte din viețile lor.

În tăcere, într-o solemnitate simplă, cu o tristețe fără seamăn, cei nouă masoni au organizat arhiva lojii. Erau multe documente, unele cu mare vechime, extrem de importante atât pentru reconstituirea istoriei Respectabilei Loji “Arca Română”, dar mai ales pentru istoria României. Au sigilat toate dosarele în pungi de nylon pentru a le feri de umezeală și, pachet după pachet, le-au aranjat în nișa pregătită din timp în peretele de la Orient, chiar sub Ochiul Divin. Ce nu era esențial era pus deoparte pentru a fi ars, nișa din zid nefiind suficient de încăpătoare pentru tot.

La baza nișei era locul pregătit pentru ceea ce ei numeau Racla Tainei, primită prin jurământ din vechime și pe care nici predecesorii lor și nici ei n-o deschiseseră vreodată după moartea primului Venerabil al Lojii. Tot ce știau era că acolo era un artefact extrem de important, care trebuia protejat chiar cu prețul vieții lor. Au sigilat-o atent în straturi succesive de nylon și-au depus-o cu grijă la baza nișei. Toate fiind aranjate, au zidit cu răbdare nișa, țesând cărămidă după cărămidă astfel că, la final, nimeni n-ar fi bănuțit că acolo ar fi fost altceva decât un perete.

A urmat apoi, în același fel, zidirea Cabinetului de Reflecție al templului în care dădea și camera mică cu ieșirea secretă, pe care o sigilaseră cu o săptămână înainte. Acea camera mică și-ngustă era un spațiu rezidual sub placa de beton a verandei de lemn a casei. Acolo știau de un puț moștenit odată cu casa, care cobora într-un fost canal de deversare a unui pârau regularizat în trecut, dar care secase de mult, canal pe care nimeni nu-l înfundase.

În trecut, când se ocupa cu negoțul de brânză, familia negustorului grec căruia îi aparținuse casa, folosea spațiul pentru păstrarea și înnobilarea brânzeturilor. Ulterior, frații lojii realizaseră că acesta putea fi și util în caz de urgență, pentru că ajungea chiar în valea din fața casei, cu-atât mai mult că valea fusese acoperită cu dale mari de beton armat prefabricate, în anii '60. S-au gândit ce să facă și au hotărât să pună o lespede de piatră, rotundă, rămasă de la o veche moară din zonă, pe post de capac la puț, înglobând-o în pardoseala de beton scivisit. Pe ea, unul dintre frați replicase, mai mult de dragul artei, simbolurile și inscripțiile peretelui nordic al Cabinetului de Reflecție. Apoi au făcut o ramă de lemn și-au alcătuit un suport din trestie împletită cu sârmă pe care au tencuit-o, separând acel spațiu de Cabinetul de Reflecție.

Rezultatul era că nimeni n-ar fi spus că acela nu era un perete ca oricare altul, iar taina tunelului de fugă era și ea păstrată. În cele din urmă a venit momentul zidirii intrării în templu dinspre pivnița casei, mascată în toți acei ani de vechiul dulap metalic ruginit prin care intrau de fiecare dată.

Toate acestea fiind terminate, cei nouă au stins ceremonios lumânările, au spus în cor o rugăciune și-au ieșit din templu pentru ultima oară. După câteva ore de muncă atentă, templul era sigilat și separat definitiv de zona agapelor, devenită definitiv de-acum pivnița casei. Erau ultimele lucrări aici. Toate urmele fuseseră șterse. La final nimeni n-ar fi bănuțit că în spatele aceluia zid al pivniței, țesut cu asize succesive de cărămizi vechi și piatră, identice cu cele ale casei și lipite cu același tip de mortar de var cu nisip, se află acel loc masonic sacru.

Apoi în tăcere, au făcut o ultimă agapă fraternă...

Nimic nu trebuia să lase de bănuțit existența Templului și a tainei lor, iar lucrările de astăzi încheiau efortul lor de disimulare începând imediat după sfârșitul războiului.

În acei ani, pe nesimțite, luni de-a rândul, au muncit pentru marele lor secret. Au înlocuit gardul de lemn al proprietății Venerabilului Lojii cu un zid de piatră. Apoi, luni de zile, încet, fără a da de bănuțit, au adus căruță după căruță de pământ și au ridicat nivelul grădinii, îngropând primul nivel al casei după ce i-au zidit ferestrele.

Au plantat pomi fructiferi, au făcut straturi de legume, au pus arbuști și flori. După încă un timp au făcut un gard de lemn peste gardul de piatră, iar grădina a intrat în obișnuința vecinilor și-a comunității, totul părând ca și când ar fi fost așa dintotdeauna.

Lăsaseră la vedere doar camera dinspre stradă a primului nivel al casei, semiîngropată, transformată-n pivniță. Oricum n-ar fi putut-o masca dinspre stradă așa că au lasat-o parțial vizibilă pentru a nu da de bănuț, dar i-au zidit ferestrele și-au transformat acea porțiune de fațadă făcând-o să pară soclul casei. Înspre curte, în restul de perete rămas vizibil, i-au făcut două mici ferestre și-o intrare scundă pe sub placa de beton a verandei de lemn a nivelului superior al casei. Zidul său dinspre grădina l-au îngropat, nu înainte de a-i zidi ferestrele și golul ușii și a le transforma la interior în nișe cu polițe pentru păstrat borcanele cu dulcețuri, zacuscă și murături pentru iarnă.

Atât din exterior cât și din interiorul pivniței, nimeni n-ar fi zis că acea casă ascunde așa o taină, părând ca oricare alta, doar că pe un teren mai ridicat față de stradă și c-o pivniță mai mare, fără ca nimeni să se mai întrebe, după ani și ani, de ce. În afara celor nouă maeștrii masoni mai știa de taina aceea doar Celia, soția Venerabilului Lojii. După doar câteva luni de la sigilarea templului urma să se nască primul lor nepot. Și taina avea să fie păstrată cu sfințenie de către toți cei nouă frați maeștrii masoni, cei mai în vârstă ducând-o, rând pe rând, în mormintele lor. Ultimul dintre bătrânii maeștrii masoni aflat în viață în anul 2000 era colonelul Bazil Marcu.

Cei doi tineri maeștrii, singurii inițiați în Loja “Arca Română” în anii ‘60, singurii în care cei șapte avuseră încredere, păstrau în inimă marea lor taină. Unul dintre ei era inginer și a purtat taina lor în lumea profană. Celălalt era un tânăr preot care a dus cu el taina lor în universul sacru al Muntelui Athos, știind că nu va mai reveni niciodată în România. El murise pentru lume și renăscuse acolo pentru Dumnezeu.